

Šiaulių miesto ikimokyklinių ugdymo įstaigų vaikų profilaktinių sveikatos patikrinimų duomenų analizė 2010 m.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“ ir Lietuvos higienos norma HN 75:2010 „Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, priimant vaiką į įstaigą ir vėliau kiekvienais metais turi būti pateiktas Vaiko sveikatos pažymėjimas (forma Nr.027-1/a). Remiantis šiuo pažymėjimų duomenimis atliekama ikimokyklinių ugdymo įstaigų vaikų sveikatos stebėseną ir analizę.

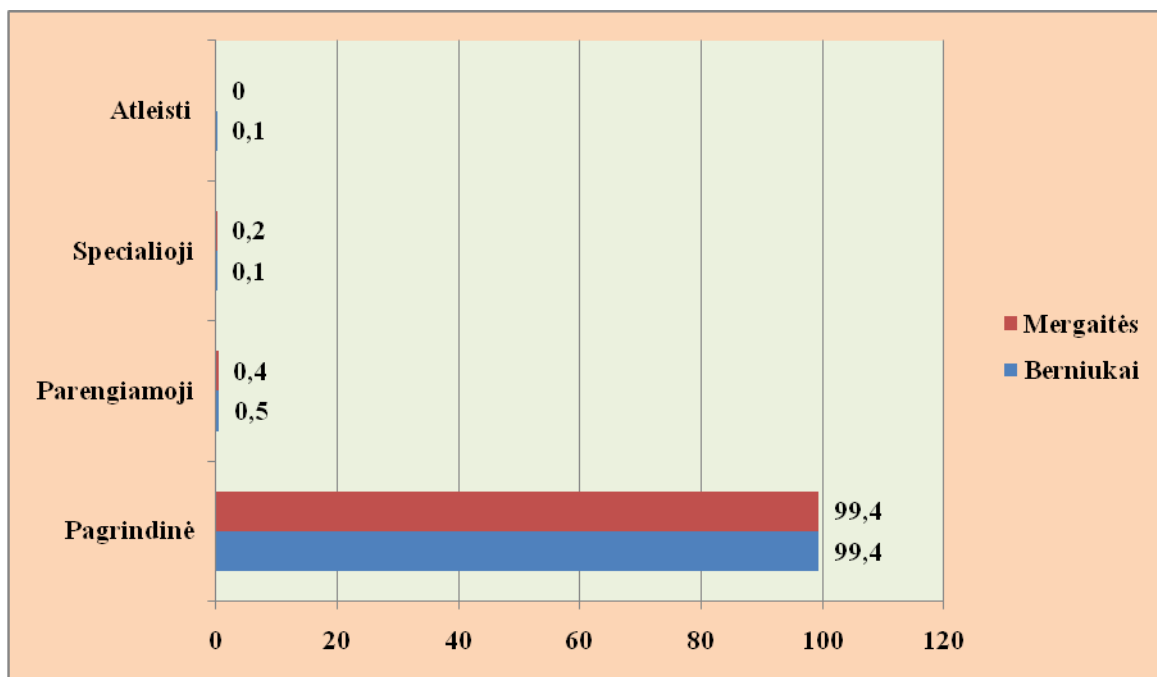
Šiaulių ikimokyklinių ugdymo įstaigų vaikų bendras skaičius – **3 999**, pasitikrinusių sveikatą vaikų skaičius buvo **3 999 (2 032 mergaitės ir 1 967 berniukai)**.

Vaikų pasiskirstymas kūno kultūros grupėse

Kūno kultūra ikimokyklinėje ugdymo įstaigoje – svarbi bendrojo ir fizinio ugdymo proceso dalis ir vaikų sveikatos stiprinimo, taisyklingos raidos priemonė.

Vaikams, kurių sveikata silpnesnė, dar labiau nei sveikiesiems, svarbus įvairių kūno kultūros priemonių, atitinkančių jų sveikatos lygį, teigiamas poveikis.

Šiaulių ikimokyklinių ugdymo įstaigų vaikų sveikatos būklės analizė parodė, kad į pagrindinę kūno kultūros grupę buvo priskirtos **2 022 (99,4 proc.)** mergaitės ir **1 955 (99,4 proc.)** berniukai; **7 (0,4 proc.)** mergaitės ir **10 (0,5 proc.)** berniukų - į parengiamąją grupę; **3 (0,2 proc.)** mergaitės ir **1 berniukas (0,1 proc.)** - į specialiąją grupę. Nei viena mergaitė nebuvo atleista (**0 proc.**) ir **1 (0,1 proc.)** berniukas buvo atleistas nuo kūno kultūros pamokų (1 pav.).

1 pav. Vaikų pasiskirstymas kūno kultūros grupėse (proc.)

Vaikų pasiskirstymas kūno kultūros grupėse absoliučiais skaičiais ir procentais pagal lytį ir ugdymo grupes pateiktas 1 ir 2 lentelėse.

1 lentelė. Vaikų pasiskirstymas kūno kultūros grupėse pagal lytį ir ugdymo grupes (abs. sk.)

	Viso		Lopšelio grupės		Darželio grupės		Priešmokyklinės grupės	
	Merg.	Bern.	Merg.	Bern.	Merg.	Bern.	Merg.	Bern.
Pagrindinė	2 022	1 955	396	364	1 237	1 218	389	373
Parengiamoji	7	10	2	3	3	6	2	1
Specialioji	3	1	1	0	1	1	1	0
Atleisti	0	1	0	0	0	1	0	0

2 lentelė. Vaikų pasiskirstymas kūno kultūros grupėse pagal lytį ir ugdymo grupes (proc.)

	Viso		Lopšelio grupės		Darželio grupės		Priešmokyklinės grupės	
	Merg.	Bern.	Merg.	Bern.	Merg.	Bern.	Merg.	Bern.
Pagrindinė	99,4	99,4	99,2	99,2	99,7	99,3	99,3	99,7
Parengiamoji	0,4	0,5	0,5	0,8	0,2	0,5	0,5	0,3
Specialioji	0,2	0,1	0,2	0	0,1	0,1	0,2	0
Atleisti	0	0,1	0	0	0	0,1	0	0

Profilaktiškai patikrintų vaikų sergamumas

Iš **3 999** 2010 m. profilaktiškai patikrintų Šiaulių miesto ikimokyklinių ugdymo įstaigų vaikų **1 718 (43 proc.)** turi sveikatos sutrikimų, ir **2 281 (57 proc.)** – sveiki. Lyginant tiek pagal lytį, tiek ir pagal ugdymo grupes matyti, kad mergaitės turi mažiau sveikatos sutrikimų nei berniukai (3 ir 4 lentelės).

3 lentelė. Sveikų ir turinčių sutrikimų vaikų pasiskirstymas pagal lytį ir ugdymo grupes (abs. sk.)

			Lopšelio grupės		Darželio grupės		Priešmokyklinės grupės	
	Merg.	Bern.	Merg.	Bern.	Merg.	Bern.	Merg.	Bern.
Sveiki vaikai	1 226	1 055	265	231	745	648	216	176
Turintys sutrikimų vaikai	806	912	134	136	496	578	176	198

4 lentelė. Sveikų ir turinčių sutrikimų vaikų pasiskirstymas pagal lytį ir ugdymo grupes (proc.)

			Lopšelio grupės		Darželio grupės		Priešmokyklinės grupės	
	Merg.	Bern.	Merg.	Bern.	Merg.	Bern.	Merg.	Bern.
Sveiki vaikai	60,3	53,6	66,4	63,0	60,0	52,8	55,1	47,0
Turintys sutrikimų vaikai	39,7	46,4	33,6	37,0	40,0	47,2	44,9	53,0

2010 m. bendras vaikams nustatytas sutrikimų skaičius – **2 033. 806** sergančioms mergaitėms, tenka **951** sveikatos sutrikimas, **912** berniukų – **1 082** sutrikimai. Tai rodo, kad kai kurie vaikai turi net po kelis sveikatos sutrikimus.

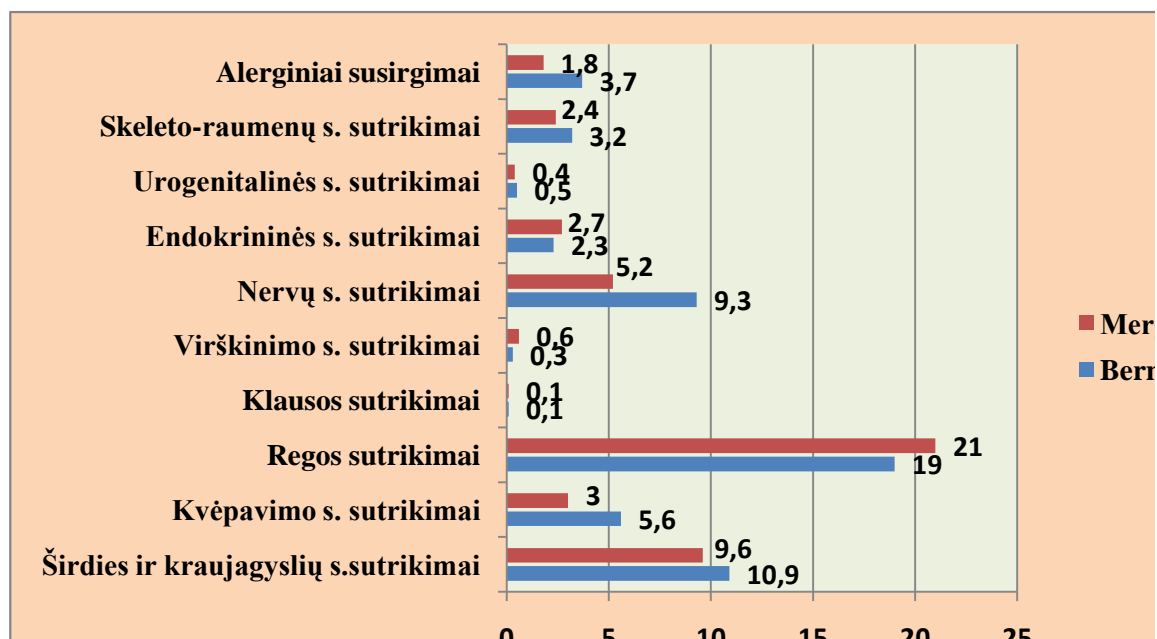
2010 m. Šiaulių ikimokyklinių ugdymo įstaigų vaikams daugiausia nustatyta regos (sudaro apie 20 proc.), taip pat daug širdies ir kraujagyslių (10 proc.), nervų (7 proc.), kvėpavimo (4 proc.), skeleto – raumenų (apie 3proc.), endokrininės (2,5 proc.) sistemos sutrikimų. Mažiausia nustatyta urogenitalinės (0,5 proc.), virškinimo (0,5 proc.) sistemos ir klausos (0,05 proc.) sutrikimų.

Analizuojant susirgimus pagal ligų klasifikaciją matyti, kad bronchinė astma sudaro net 75 proc. visų nustatytų kvėpavimo sistemos sutrikimų, mišrus raidos sutrikimas 98 proc. - nervų sistemos sutrikimų, plokščiapėdystė 40 proc. - skeleto–raumenų sistemos sutrikimų, antsvoris - 35 proc. endokrininės sistemos sutrikimų (5 lentelė).

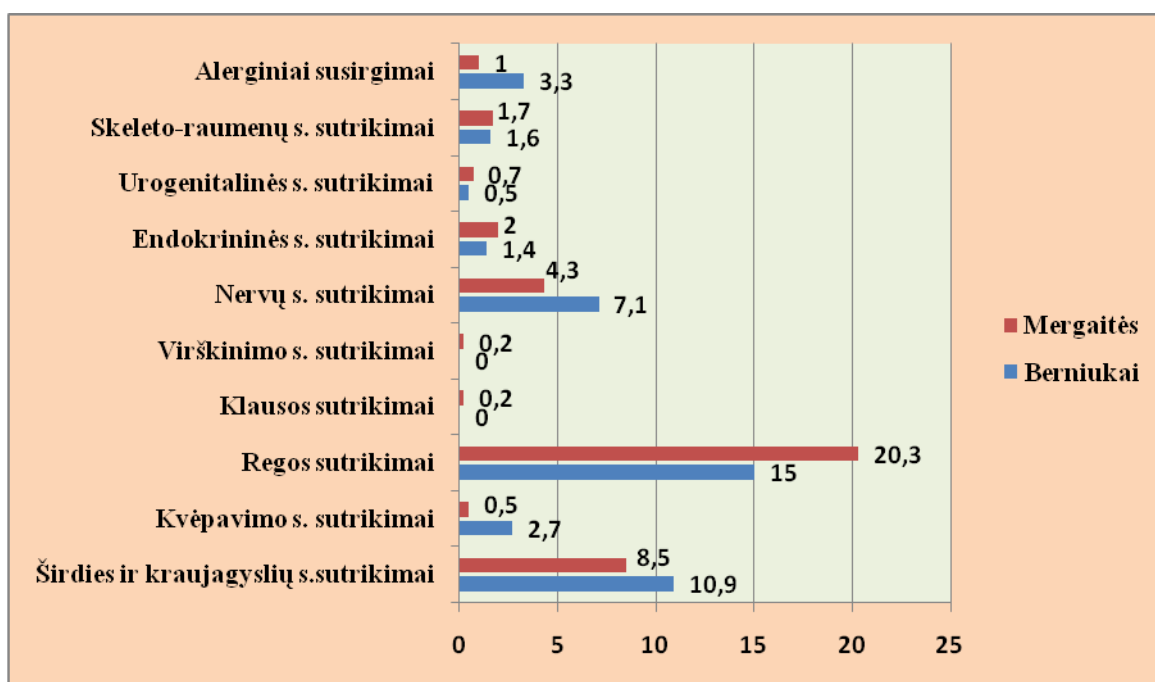
5 lentelė. Vaikų sergamumas pagal ligų klasifikaciją lyginant pagal lytį ir ugdymo grupes (abs. sk.)

			Lopšelio grupės		Darželio grupės		Priešmokyklinės grupės	
	Merg.	Bern.	Merg.	Bern.	Merg.	Bern.	Merg.	Bern.
Viso	951	1 082	158	156	591	682	202	244
Širdies-kraujagyslių s. sutrikimai	196	215	34	40	122	133	40	42
Kvėpavimo s. sutrikimai, iš jų:	61	111	2	10	48	69	11	32
<i>bronchinė astma</i>	40	87	0	9	33	55	7	23
<i>TBC</i>	0	1	0	0	0	1	0	0
Regos sutrikimai	426	373	81	55	260	239	85	79
Klausos sutrikimai	1	1	1	0	0	1	0	0
Virškinimo s. sutrikimai, iš jų:	13	6	1	0	6	5	6	1
<i>refliuksas</i>	8	5	0	0	3	5	5	0
Nervų s. sutrikimai, iš jų:	106	184	17	26	74	114	15	44
<i>epilepsija</i>	3	3	0	0	1	2	2	1
<i>mišrus raišos sutrikimas</i>	73	123	10	21	52	74	11	28
Endokrininės s., medž. ap., mitybos sutrikimai, iš jų:	55	45	8	5	31	25	16	15
<i>struma</i>	4	0	0	0	0	0	4	0
<i>cukrinis diabetas</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>antsvoris</i>	20	15	3	3	9	5	8	7
<i>sumažėjęs svoris</i>	16	10	3	0	10	6	3	4
Urogenitalinės s. sutrikimai	9	11	3	2	5	4	1	5
Skeleto-raumenų s. sutrikimai, iš jų:	48	63	7	6	23	39	18	18
<i>skoliozė</i>	3	3	0	0	1	1	2	2
<i>netaisyklinga laikysena</i>	11	17	1	0	5	6	5	11
<i>plokščiapėdystė</i>	20	25	2	1	11	20	7	4
Alerginiai susirgimai	36	73	4	12	22	53	10	8

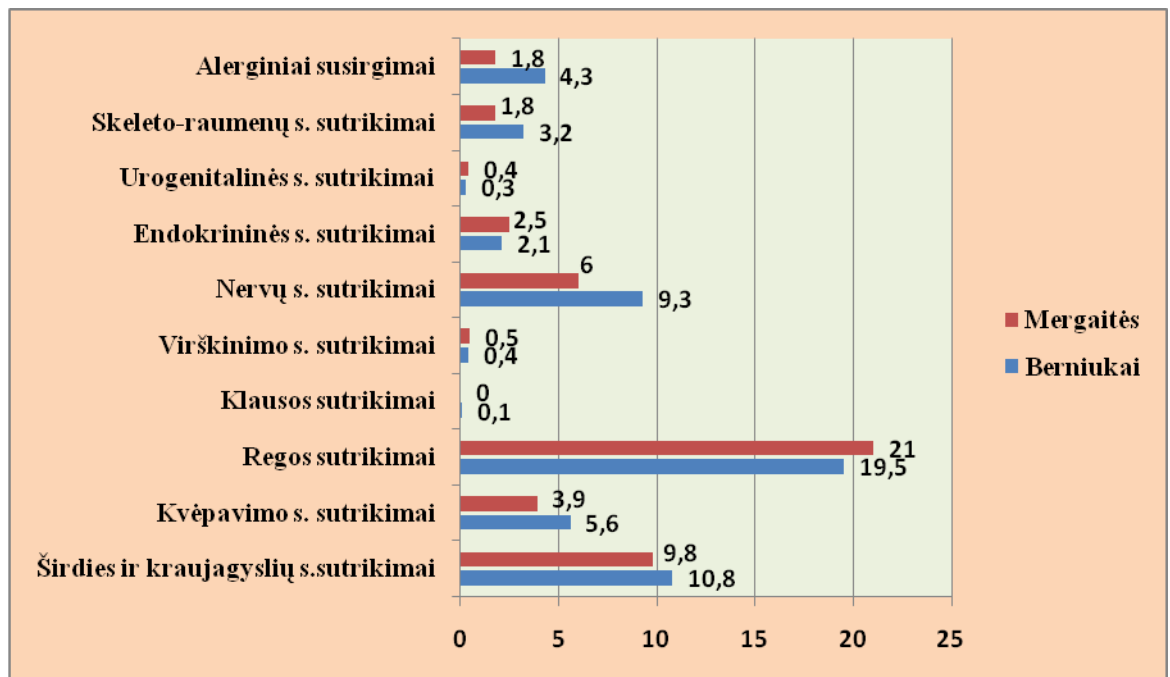
Lyginant pagal lytį, matyti kad mergaitėms daugiau nustatyta regos bei endokrininės sistemos sutrikimų, berniukams – širdies ir kraujagyslių, nervų, kvėpavimo, skeleto – raumenų sistemos sutrikimų bei alerginių susirgimų. Lyginant pagal ugdymo grupes vyrauja regos, širdies ir kraujagyslių, nervų, kvėpavimo sistemos, skeleto – raumenų sistemos sutrikimai (3, 4, 5, 6 pav.).

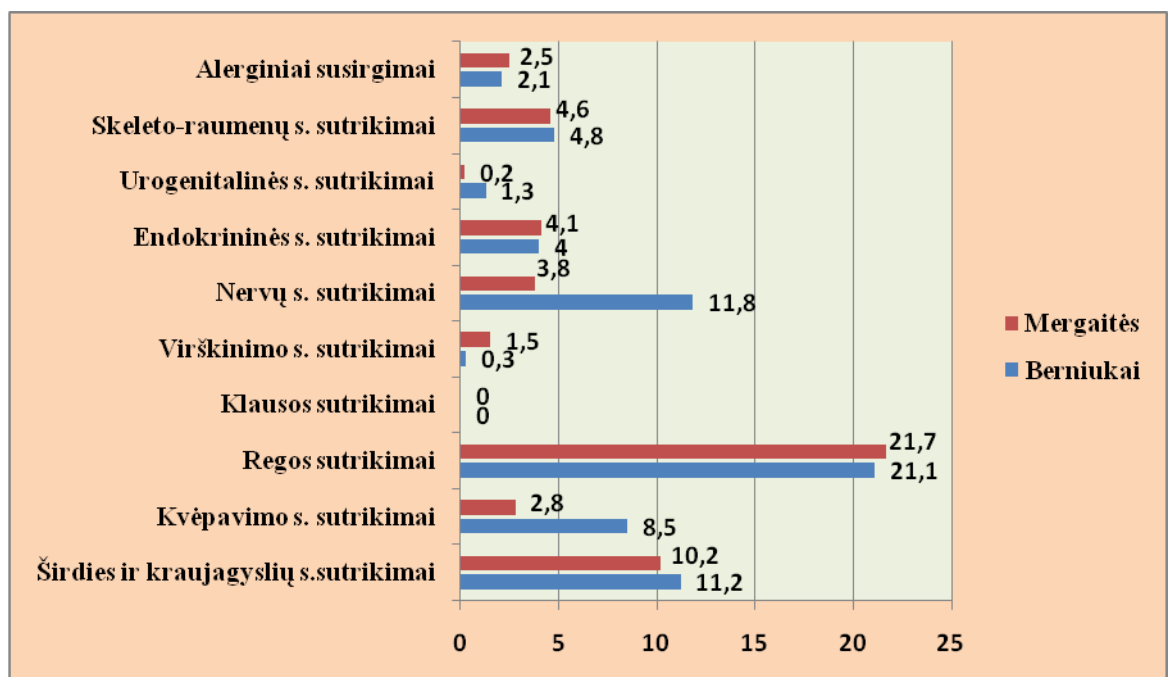
3 pav. Visų profilaktiškai patikrintų vaikų sergamumas pagal ligų klasifikaciją (proc.)

4 pav. Profilaktiškai patikrintų vaikų sergamumas pagal ligų klasifikaciją lopšelio grupėse (proc.)

5 pav. Profilaktiškai patikrintų vaikų sergamumas pagal ligų klasifikaciją darželio grupėse (proc.)

6 pav. Profilaktiškai patikrintų vaikų sergamumas pagal ligų klasifikaciją priešmokyklinėse grupėse (proc.)

Apibendrinimas

Apibendrinant analizės duomenys džiugina tai, kad 2010 m. profilaktiškai patikrinta yra visų ikimokyklinių ugdymo įstaigų vaikų sveikata. Sveikų vaikų dalis yra didesnė už turinčių sveikatos sutrikimus, 99,4 proc. visų vaikų buvo priskirti į pagrindinę kūno kultūros grupę. Mergaitės yra geresnės sveikatos būklės nei berniukai.

Remiantis analizės duomenimis, nustatyta, kad vaikai dažnai turi kelis sveikatos sutrikimus, penktadalį visų nustatytų sutrikimų sudaro regos sutrikimai. Neramina tai, kad ikimokykliniame amžiuje nustatyta daug širdies ir kraujagyslių (10 proc.), nervų (7 proc.), kvėpavimo (4 proc.) sistemos sutrikimų. Skeleto – raumenų ir endokrininės sistemos sutrikimai ikimokyklinukų tarpe sudaro apie 3 proc. visų sutrikimų.

Rekomendacijos

Pagal kompetencija bendrosios praktikos slaugytojai, logopedai, pedagoginiai darbuotojai turėtų vykdyti regos, širdies ir kraujagyslių, nervų sistemos sutrikimų profilaktiką. Taip pat turi būti glaudus bendradarbiavimas su vaikų tėvais - būtina atkreipti dėmesį kaip vaikai leidžia laisvalaikį, kiek laiko praleidžia prie televizoriaus ar kompiuterio. Skatinti vaikų sveiką mitybą ir pakankamą fizinį aktyvumą.